

Aprenentatge i desenvolupament motor

Codi: 102053

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Educació Primària	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Tomas Peire Fernández

Correu electrònic: Tomas.Peire@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És recomanable haver aprovat les assignatures de "Educació Física en Educació Primària" i "Educació Física i la seva didàctica I".

Objectius

- Proporcionar a l'alumnat el coneixement de les bases teòriques i els autors i tendències més significades que han estudiat i interpreten els processos del desenvolupament i de l'aprenentatge motor, fent èmfasi en les etapes d'Educació Infantil i Primària.
- Conèixer, analitzar i reflexionar sobre aspectes didàctics del procés d'adquisició d'aprenentatges motors.
- Dissenyar propostes didàctiques teòrico-pràctiques adequades per estimular i afavorir el desenvolupament i l'aprenentatge motor. Saber explicar i dosificar activitats referides a les habilitats motrius bàsiques i específiques, fonamentant-les en els coneixements teòrics adquirits.
- Vivenciar i experimentar a través de les pràctiques a classe i de les Pràctiques Competencials Internes, programades i dirigides per grups d'alumnes, el procés d'ensenyament-aprenentatge del moviment humà i d'impartició d'activitats adients de caràcter educatiu.

Competències

- Adquirir recursos per a fomentar la participació al llarg de la vida en activitats esportives dins i fora de l'escola.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals (en termes de fortaleces, potencialitats i debilitats), per desenvolupar aquelles que siguin necessàries en el desenvolupament professional.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents als estudiants.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que tinguin en compte la igualtat de gènere, la equitat i el respecte cap als drets humans que conformen els valors de la formació ciutadana.

- Fomentar la lectura i el comentari crític de text dels diferents dominis científics i culturals continguts al currículum escolar.
- Gestionar la informació relativa a l'àmbit professional per a la presa de decisions i l'elaboració d'informes.
- Incorporar les tecnologies de la informació i la comunicació per aprendre, per comunicar-se i col·laborar en els contextos educatius i formatius
- Reflexionar entorn les pràctiques d'aula per tal d'innovar i millorar la tasca docent. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Assolir recursos propis de l'EF que afavoreixin la inclusió educativa en contextos de diversitat.
2. Conèixer i valorar el programari educatiu i espais web adients per a l'ensenyament i l'aprenentatge de l'Educació Física
3. Entendre les diferències personals que es manifesten en la pràctica de les activitats pròpies de l'EF com un aspecte que s'ha de tractar amb criteris educatius.
4. Establir equips de treball per poder desenvolupar activitats de forma autònoma.
5. Incorporar les habilitats motrius, l'expressió corporal, el condicionament físic, el joc i les activitats esportives com contingut de l'Educació Física escolar i seqüenciar-les al llarg de l'ensenyament en primària.
6. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i als estils personals, tant individuals com de petit grup.
7. Programar, organitzar i aplicar els aprenentatges i continguts en educació per a la salut en educació física, dissenyant i desenvolupant projectes educatius o unitats de programació que permetin adaptar el currículum d'educació física a l'escola i promoure la qualitat dels contextos.
8. Reconèixer l'evolució històrica i les possibilitats de l'educació física per a generar hàbits saludables i de benestar al llarg de la vida.
9. Saber treballar en equip i individualment, tant en activitats de caràcter teòric com pràctic, cercant els recursos i estratègies adequades en cada situació.
10. Seqüenciar les capacitats perceptives - motrius al llarg de l'ensenyament en primària segons la lògica interna d'aquest contingut.
11. Treballar en equip i individualment de forma eficient, tant en activitats de caràcter teòric com pràctic, buscant els recursos i estratègies adequades per a cada situació.
12. Usar les TIC i les TAC en la recerca d'informació i en el desenvolupament i elaboració de treballs pràctics i propostes didàctiques en l'àmbit de l'EF.
13. Utilitzar la motricitat i el llenguatge corporal com elements propis de les habilitats comunicatives.

Continguts

1. Introducció general a l'aprenentatge i al desenvolupament motor

- 1.1. Concepte de motricitat i el seu interès en l'àmbit educatiu i a l'etapa primària.
- 1.2. Aprenentatge i desenvolupament, termes essencials en educació
- 1.3. Aprenentatge motor i desenvolupament motor, dos termes diferents. Interrelacions.

2. Desenvolupament motor

- 2.1. Problemàtica terminològica (creixement-maduració; estimulació i reflex; herència-medi)
- 2.2. Desenvolupament biològic de l'ésser humà.
- 2.3. Teories i models sobre el desenvolupament (Piaget, Gessel, Wallon, Le Boulch, Gallahue)
- 2.4. Etapes del desenvolupament motor.

2.5. El desenvolupament motor a l'educació infantil i primària.

2.6. Determinants socials en el desenvolupament dels infants.

3. Aprenentatge motor.

3.1. Les capacitats perceptives i les habilitats motrius bàsiques: conceptualització i classificacions. Visió naturalista. Interpretació curricular. Estimulació precoç.

3.2. La transferència en l'aprenentatge motor. El binomi ensenyament-aprenentatge en l'àmbit de l'Educació Física. Modalitats d'aprenentatge.

3.3. Propostes metodològiques per al desenvolupament de les capacitats perceptives i les habilitats motrius bàsiques a l'educació primària.

3.4. L'avaluació de les capacitats perceptives i les habilitats motrius bàsiques a l'educació primària.

3.5. Programació, temporització i impartició d'activitats formatives orientades a les capacitats perceptives i les habilitats motrius bàsiques a l'educació primària. Pràctiques Competencials Internes (PCI).

Metodologia

Es potenciarà la participació de l'alumnat junt amb la producció de materials innovadors per entendre el contingut de l'assignatura a través de metodologies didàctiques actives i participatives.

- **Activitat participativa i reflexiva:** realització de lectures i potenciació de l'anàlisi crític i dels debats.

- **Activitats vivencials:** Activitats dirigides pel professor. Disseny per part del propi alumnat de tasques pràctiques d'Educació Física de base, amb experimentació i posada en pràctica a l'aula.

- **Activitats Cooperatives:** realització de treballs en petits grups. Pràctiques Competencials Internes

- **Foment de feines i processos investigadors:** elaboració i exposició pública de recerques, de format i profunditat proporcionades al temps disponible, en l'àmbit del desenvolupament i l'aprenentatge motor en les edats escolars.

Es farà ús de tutories individuals i grupals, així com del Campus Virtual.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques en gran grup.	30	1,2	2, 12
Classes teòriques en gran grup.	15	0,6	13
Tipus: Supervisades			
Tutoria i seguiment de treballs acadèmics i de pràctiques docents internes.	30	1,2	11, 12
Tipus: Autònomes			
Disseny i desenvolupament d'una recerca relacionada amb un factor propi de l'aprenentatge motor.	45	1,8	2, 11, 12
Disseny, elaboració i presentació pràctica d'activitats educatives referides a	30	1,2	11, 12

Avaluació

L'avaluació serà continuada i es fonamentarà en treballs individuals i de grup.

La verificació de plagi en algun dels treballs de l'assignatura significarà el suspens de tota l'assignatura.

L'assistència és obligatòria. Si se supera el 20% d'absències a les classes teòriques i/o pràctiques, l'alumne/a no podrà aprovar l'assignatura.

No hi haurà opció de recuperació a les activitats d'avaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa en les classes teòriques i en les classes pràctiques.	15 %	0	0	1, 3, 5, 7, 8, 10, 13
Auto-avaluació	10 %	0	0	5, 6, 11
Disseny, elaboració i exposició d'una investigació relacionada amb l'aprenentatge i el desenvolupament motor. Treball en equip.	25 %	0	0	2, 4, 5, 11, 12
Disseny, elaboració i impartició d'una sessió d'educació física amb el grup-classe, dedicada a l'aprenentatge motor.	20 %	0	0	2, 11, 12, 13
Treball individual escrit sobre el conjunt del programa de l'assignatura. Selecció de preguntes.	30%	0	0	6, 9, 12, 13

Bibliografia

[Motricidad y aprendizaje : el tratamiento pedagógico del ámbito corporal \(3-6\)](#)

Vaca Escribano, Marcelino. Barcelona : Graó, 2008

[Evaluación de las habilidades motrices básicas : determinación de escalas para la evaluación de desplazamientos, giros y manejo de móviles](#)

Fernández García, Emilia. Barcelona : Inde, 2007

[Desarrollo cognitivo y motor.](#) Pons Segalés, Evaristo. Barcelona : Altamar, 2007

[Educación motriz y educación psicomotriz en preescolar y primaria : acciones motrices y primeros aprendizajes.](#) Rigal, Robert. Barcelona : Inde, 2006

[Guía práctica del juego en el niño y su adaptación en necesidades específicas : desarrollo evolutivo y social del juego](#) Carmona López, Margarita

Granada : Universidad de Granada, 2006

[Las Habilidades motrices básicas en primaria : programa de intervención](#)

Ureña, Nuria et al. Barcelona : INDE, cop. 2006

[Habilidades en el deporte](#) Riera Riera, Joan. Barcelona : INDE, 2005

- [Anatomía para el movimiento](#) Calais-Germain, Blandine. Barcelona : Los Libros de la Liebre de Marzo, 2004
Nueva edición
- [La Presencia del cuerpo en la escuela : XX Congreso Nacional "Educación Física y Universidad",
Guadalajara, 3-6 de julio de 2002.](#) Congreso Nacional Educación Física y Universidad (20è : 2002. Alcalá
de Henares : Universidad de Alcalá)
- [Manual de aprendizaje y desarrollo motor : una perspectiva educativa](#)
Granda Vera, Juan Barcelona [etc.] : Paidós, cop. 2002
- [Psicomotricidade : perspectivas multidisciplinares.](#) Fonseca, Vítor da Lisboa : Âncora, 2001
- [La Enseñanza y aprendizaje de las habilidades y destrezas motrices básicas](#)
Díaz Lucea, Jordi Barcelona : INDE, 1999
- [La Enseñanza y aprendizaje de las habilidades y destrezas motrices básicas](#) Díaz Lucea, Jordi Barcelona
: INDE, 1999
- [Manual de observación psicomotriz :significación psiconeurológica de los factores psicomotores](#)
Fonseca, Vítor da Barcelona : Inde, 1998
- [Motricidad, autoconcepto e integración de niños ciegos](#) Arráez Martínez, Jn Miguel
Granada : Universidad de Granada, 1998
- [Fundamentos para el desarrollo de la motricidad en edades tempranas](#)
Conde Caveda, José Luis Málaga : Aljibe, cop. 1997
- [Los Juegos en el currículum de la educación física : más de 1000 juegos para el desarrollo motor.](#)
Méndez Giménez, Antonio. Barcelona : Paidotribo, DL 1996
- [Competencia motriz : elementos para comprender el aprendizaje motor en educación física escolar](#)
Ruiz Pérez, Luis Miguel. Madrid : Gymnos, 1995
- [Unidades didácticas para primaria III : habilidades y destrezas básicas](#)
Capllonch Bujosa, Marta. Barcelona : INDE, 1994
- [Deporte y aprendizaje : procesos de adquisición y desarrollo de habilidades](#)
Ruiz Pérez, Luis Miguel Madrid : Visor, cop. 1994
- [Aprendizaje motor y dificultad de la tarea](#)
Famose, Jean Pierre. Barcelona : Paidotribo, DL 1992
- [Aprendizaje motor y dificultad de la tarea.](#) Famose, Jean Pierre Barcelona : Paidotribo, DL 1992
- [Desarrollo y déficit : ceguera, sordera, déficit motor, síndrome de Down, autismo.](#) Lewis, Vicky
Barcelona [etc.]. Paidós: Ministerio de Educación y Ciencia, 1991
- [Apprentissages moteurs : processus et procédés d'acquisition](#)
Simonet, Pierre Paris : Vigot, 1990
- [Didáctica de las habilidades y destrezas básicas](#) Blasco Mirà, Josefa Eugenia Alicante : Universidad,
Instituto de Ciencias de la Educación, DL 1988
- [Los Juegos y el deporte en el desarrollo psicológico del niño](#) Linaza, Josexu, Maldonado, Antonio
Barcelona : Anthropos, 1987
- [Desenvolupament motor i psicologia.](#) Roca i Balasch, Josep Barcelona : Generalitat de Catalunya. INEF,
1983